

СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ З МВФ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

**КОРНЬОВА Вікторія, здобувачка вищої освіти
спеціальність 071 Облік і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет**

***Анотація:** У роботі висвітлено особливості співпраці України з Міжнародним валютним фондом в умовах повномасштабної війни. Розглянуто значення програм фінансування для збереження макроекономічної стабільності, проведення реформ, підтримки державних видатків та інтеграції України до ЄС. Окреслено основні етапи реалізації Програми розширеного фінансування (EFF), її ключові напрями та вплив на післявоєнне відновлення економіки.*

***Ключові слова:** Міжнародний валютний фонд, співпраця, Програма розширеного фінансування, повномасштабна війна, заборгованість.*

Співпраця України з Міжнародним валютним фондом (МВФ) в умовах повномасштабної війни має ключове значення для забезпечення фінансової стабільності, підтримки державних видатків та відновлення довіри міжнародних партнерів. Попри високий рівень невизначеності, МВФ залишається стратегічним партнером України, надаючи не лише фінансові ресурси, а й експертну підтримку у проведенні реформ. Отримані програми та транші виступають сигналом для світової спільноти щодо стійкості української економіки та готовності держави до післявоєнного відновлення й подальшої інтеграції в європейський простір.

З початку повномасштабної війни за підтримки МВФ Україна зберегла фінансову та макроекономічну стабільність: допомога надавалася через різні інструменти (RFI, EFF), а також пільгові та грантові ресурси міжнародних партнерів [1].

31 березня 2023 р. МВФ схвалив нову чотирирічну Програму розширеного фінансування (EFF) на 15,6 млрд дол. США у складі пакета підтримки на 115 млрд дол. США, яка передбачає 11 переглядів і спрямована на фінансову, цінову та фінансову стабільність, економічне відновлення, зміцнення інституцій і управління, що важливо для післявоєнної відбудови та євроінтеграції України [1].

Після схвалення четвертого перегляду Україна отримала транш у розмірі близько 2,2 млрд дол. США [2]. У 2024 році відбулись ще два надходження – у вересні та грудні, що дозволило використати близько двох третин загального обсягу програми того року [2]. Надалі обсяги траншів поступово зменшувалися: у березні та серпні 2025 року Україна отримала 1,8 млрд дол. США; у 2026 році очікується 2,6 млрд дол. США, а на початку 2027 року – близько 1,3 млрд дол. США [2].

Реалізація програми була поділена на два етапи: воєнний (2023–2024 рр.), що зосереджується на фінансовій та фінансовій стабільності, а також антикорупційних заходах, і повоєнний (2024–2027 рр.), де пріоритетом повинні стати структурна перебудова української економіки та прискорення інтеграції країни до ЄС [3].

Для моніторингу було передбачено 11 регулярних переглядів, а Меморандум включив 19 структурних маяків, більшість з яких було заплановано на 2023 рік [3]. У фінансовій сфері йшлося про створення Національної стратегії доходів, реформу податкової системи та зближення із стандартами ЄС [3].

В антикорупційній політиці акцент було зроблено на відновленні електронного декларування, зміцненні незалежності антикорупційних інституцій і приведенні законодавства у відповідність до вимог FATF [3].

У фінансовому секторі передбачено діагностику банків і нову стратегію його розвитку, а у монетарній сфері – поступовий перехід до більш гнучкого курсоутворення й обмеження емісійного фінансування [3].

Соціальні та пенсійні реформи спрямовані на модернізацію системи захисту, запровадження накопичувальних елементів і зміни у сфері енергетики для захисту вразливих домогосподарств [3]. Важливим напрямом є й прозорість післявоєнної відбудови – використання електронних закупівель, аудитів і міжнародних стандартів звітності [3].

Загальна заборгованість України перед МВФ у 2023 році становила близько 14,4 млрд дол. США, з яких у 2023–2027 роках необхідно виплатити приблизно 11,5 млрд дол. США [3]. Отримання нової програми в умовах війни

стало винятком і водночас важливим сигналом стабільності для міжнародної спільноти, що посилює довіру донорів та партнерів до України [3].

Отже, на Україну чекає багато роботи щодо виконання своїх зобов'язань у зв'язку з погашенням кредитів від МВФ. Хоча Україна й стикається з великими викликами у виконанні своїх фінансових зобов'язань, ця співпраця є необхідною передумовою для стабілізації економіки, підтримки державної стійкості та подальшої інтеграції в глобальну фінансову систему. Співпраця з МВФ є також сигналом для інших міжнародних партнерів та інвесторів, адже підтверджує надійність і спроможність України дотримуватися міжнародних домовленостей навіть у критичних умовах.

Література:

1. Співробітництво України з міжнародними фінансовими інституціями
URL : <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobitnictvo-ukrayini-z-mizhnarodnimi-finansovimi-instituciyami>
2. Гроші в обмін на реформи: економічна стійкість України як основа фінансування відбудови URL : <https://iaa.org.ua/articles/money-for-reforms-ukraines-economic-resilience-as-a-basis-for-financing-reconstruction/>
3. Україна та МВФ: нова програма в умовах війни URL : <https://iaa.org.ua/articles/ukrayina-ta-mvf-nova-programa-v-umovah-vijny/>

Abstract: *The work highlights the peculiarities of Ukraine's cooperation with the International Monetary Fund in the conditions of a full-scale war. The importance of financing programs for preserving macroeconomic stability, carrying out reforms, supporting public expenditures and integrating Ukraine into the EU is considered. The main stages of the implementation of the Extended Financing Program (EFF), its key directions and impact on the post-war recovery of the economy are outlined.*

Key words: *International Monetary Fund, cooperation, Extended Fund Facility, full-scale war, indebtedness.*

Науковий керівник – БУРКОВСЬКА Алла,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв